

Vattenfall som importerar från Holland och Tyskland

"Svenskt returträ har för låg kvalitet"

Höga deponieravgifter medför att returträ och andra avfallsbränslen tränger undan jungfruligt biobränsle i stora energiverk. De höga alternativkostnaderna utomlands medger mycket stora insatser för bränsleberedning, till och med handsortering vilket framgår av ett pressmeddelande från Vattenfall som redovisar varför man till kraftvärmeverket i Nyköping valt att importera returträ.

Utvecklingen mot ett hållbart kretsloppssamhälle är återanvändning ett nyckelord. Att förbränna returträ för att få värme och el är ett sätt att hushålla med naturresurser. Men de svenska soptipparna kan bara undantagsvis leverera den kvalitet på returträ som krävs. Vattenfalls kraftvärmeverk Idbäcken i Nyköping anser sig därför tvingade att importera från Holland och Tyskland.

Idbäcksverket i Nyköping har målsättningen att använda 50 procent returmaterial som bränsle i sin produktion av värme och el. Det har man ännu inte lyckats med. Bränsleätgången i Idbäcksverket består i dag till 85 procent av biobränsle.

Flera skäl
Det finns flera skäl till att använ-

da returträ i större omfattning än nu, säger Vattenfall.

- Returträ är ett biobränsle, det har bara använts till något annat tidigare.

Till exempel som emballagematerial i industrin eller rivningsmaterial från gamla hus. Returträ är en outnyttjad resurs som det går att utvinna energi ur och som sluter ett kretslopp. I dag ligger det till största delen på våra avfallstippar och får sopberget att växa.

- Det är 30–40 procent billigare än konventionellt biobränsle, exempelvis lokalt producerad skogsflis.

- Tillgången på biobränsle från till exempel skogen är enbegränsad resurs.

Men det finns problem på vägen mot att använda returträ som biobränsleresurs.

Importerar från Holland och Tyskland
Soptipparna i Sverige källsorterar i de flesta fall inte sitt returträ till en så god kvalitet att det kan användas. Därför importerar Idbäcksverket i Nyköping returträ från Holland och Tyskland.

Där finns det incitament som gör det lönsamt att sortera trä till en god kvalitet. Deponikostnader, skatter och avgifter, på brännbart avfall är avsevärt högre än i Sverige.

Men incitamenten för svenska soptippar att skärpa sig kommer inom några år. Både svensk lagstiftning och EU-bestämmelser kommer att skärpas.

År 2002 kommer inte brännbart avfall att få deponeras på soptipparna och 2002 blir det även förbud att deponera organiskt material.

–Tills svenska soptippar har lärt sig att sortera sitt trä bättre kommer vi att fortsätta köpa från utlandet, säger Sten Carlsson på Vattenfall i Nyköping som har studerat hur en källsorteringen kan gå till i Holland.

Handsorteras
Först handsorteras avfallet. Sedan sugts damm och småpartiklar bort i en vindsikt. Magnetavskiljare tar bort magnetiska metaller och en virvelströmsseparator plockar bort de omagnetiska. Det är en process som är nödvändig för att returträ inte ska skada pannan eller orsaka för stora underhållskostnader.

Men miljön då?
Returträ är ju ofta behandlat med ämnen som kan vara miljöfarliga. Ja, de ämnena kan en modern anläggning som exempelvis Idbäcksverket klara.

–De strängare utsläppskrav som kommer att regleras av ett EU-direktiv medför att utsläppen från förbränning av returträ blir lägre än vad som är fallet vid normal biobränsleledning, säger Henrik Harnevie, miljökonsult vid SwedPower.

Arla Food, Götene kommun och Vattenfall i samarbete

Lätt & Lagom görs med hjälp av Biobränsle

Biobränsleanvändning i industrin utanför trä och massa har hittills varit låg. Kanske blir det nu en vändning då ett av Sveriges största mejerier byter till bioenergi.

12.000 kubikmeter olja kommer att ersättas av biobränsle då Vattenfall bygger en ny 25 MW anläggning och levererar ånga till Arla Food i Götene som är en av Arlas största mejerianläggningar. Man producerar Lätt och Lagom, smör, ost, barnmat och pulverprodukter för två miljarder kronor per år.

Energiverket kommer att bygga gas på Arlas mark men ägas och drivs av Vattenfall. Bränslet är bark, flis och andra skogsrester från närområdet.

Avtalet omfattar leverans av 130 GWh per år under en första 15 års period varav 20 GWh levereras till kommunens fjärrvärmesystem.

Investeringen är på 120 miljoner kronor och får statligt stöd med 30 procent från Näringsdepartementet.

– Vi har länge sökt ett alternativt bränsleslag i vår produktion av ånga och värme och äntligen är vi där säger en nöjd Bengt Olov Svantesson, platschef på Arla Foods.